

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 30/315
E-mail: ap@avokatipopulli.gov.al
www.avokatipopulli.gov.al

Nr. K4/123-2 Prot.
Nr. Dok. 201900083/2

Tiranë 17/04/2019

Lënda: Rekomandime për inspektimin e bërë në Komisariatin e Policisë Pukë

Drejtuar: **Z. Asllan ZHIVANAJ**
Shef i Komisariatit të Policisë

PUKË

Për dijeni: **Z. Niko BRAHIMAJ**
Drektor i Drejtorisë Vendore të Policisë

SHKODËR

I nderuar Z. Zhivanaj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreuj një inspektim në Komisariatin e Policisë Pukë.

Inspektimi u krye në datën 23.11.2018, sipas një Plani Inspektimi të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues ishin Z. Alfred Koçobashi, Z. Genci Tërpo, Z. Besnik Deda, me detyrë Nd/Komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në ligjin nr.108/2014, "Për Policinë e Shtetit", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11.2017, për miratimin e procedurës standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkësë/ankesave të tyre", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016, për miratimin e procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici, si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të lëra gjatë inspektimeve të mëparshme. Pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues dhe nivelin e zbatimit të rekomandimeve të lëna nga inspektimi i mëparshëm Avokati i Popullit ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Shënim paraprake

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi inspektues u takua me shefin e rendit Z. Gjergj Gjoni, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Në vijim të takimit, shefi i rendit informoi grupin e inspektimit, mbi masat e marra për realizimin e rekomandimeve të lëna nga Avokati i Popullit në inspektimin e mëparshëm, lidhur me përmirësimin e kushteve sipas procedurave standarde të ambienteve të shoqërimit të këtij Komisariati. Drejtuesi i Komisariatit atë ditë nuk ndodhej në institucion përi shkak të një veprimtarie jashtë qytetit të Pukës.

Më tej, grupi inspektues vijoi inspektimin në ambientet e shoqërimit, vizitoi disa nga zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar apo ndaluar.

Nga informacioni i grumbulluar në vend gjatë kryerjes së inspektimit, rezultoi se gjendja faktike e ambientit të shoqërimit ishte e njëjtë si në inspektimin mëparshëm, krahasuar me standardet e parashikuara në aktet normative dhe dokumentat ndërkontaktore, për respektimin e të drejtave të personave të shoqëruar, ndaluar/arrêtuar brënda këtyre ambienteve.

Grupi i inspektimit, konstatoi se ishte zbatuar rekomandimi i Institucionit të Avokatit të Popullit, për mbajtjen dhe plotësimin me përgjegjësi e saktësi të rubrikave të regjistrat të shoqërimit, sipas "Modelit nr.1" të procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", miratuar me Urdhrin e Drejtorisë Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016.

Nga inspektimi rezultoi se, nuk ishte zbatuar rekomandimi për krijimin në ambientin e shoqërimit të dhomës për shoqërimin e personave të rritur, femra dhe të mitur, si dhe për instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në korridorin dhe dhomën e marrjes në pyetje të shtetasve.

Në përfundim të inspektimit grupi inspektues konstatoi se, megjithëse në Komisariatin e Policisë Pukë, ishin marrë pak masa për përmirësimin e standardeve lidhur me kushtet materiale dhe të drejtat ligjore të personave të shoqëruar, vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika dhe më konkretisht:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Cjëndja faktike e ambientit të shoqërimit ishte e njëjtë si në inspektimin e vitit të mëparshëm, ballafaquar me standardet e parashikuara në aktet normative dhe dokumentat ndërkontaktore, për respektimin e të drejtave të personave të shoqëruar, ndaluar/arrêtuar brenda këtyre ambienteve.

Grupi i inspektimit nuk konstatoi të kishte dokumentacion lidhur me kërkosat e këtij institucioni drejtar Drejtorisë Vendore të Policisë Shkodër, për ndërtimin dhe vënien në funksion të ambienteve të shoqërimit në Komisariatin e Policisë Pukë sipas kërkosave të Ligjit Nr. 108/2014 "Për Policinë e Shtetit", dhe Aktit të procedurave standarde: "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", miratuar me Urdhrin Nr.306, datë 31.03.2016 të Drejtorisë Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, të ndara më vete për femrat, meshkujt madhorë dhe të miturit, për të krijuar mjetet përshtatshme, dinjitoze, të pajisura me orënditë e nevojshme për qëndrim dhe të monitoruara me kamera.

Avokati i Popullit për të disatën herë u ka rekomanduar autoritetet e përkatëse ndërtimin e ambienteve të shoqërimit konform akteve normative në fuqi, me qëllim për të krijuar kushtet për trajtim dinjitoz të të shoqëruarve, por ato nuk ishin ndërtuar ende.

Në këtë Komisariat sërisht kishte vetëm një dhomë shoqërimi, e cila ndodhej në katin e parë të ndërtesës së Komisariatit brenda territorit të këtij organi. Dhoma ishte me përmasa 4 x 4m, kishte një derë druri të veshur me llamarinë, mbyllja e të cilët bëhej me shul dhe dry, një dritare e cila lejonte ajrim dhe ndriçim natyral, si dhe kishte ndriçim nga rrjeti elektrik. Ajo ishte e pastër dhe e lyer rishtazi dhe ishte e pajisur me orenditë e nevojshme, si tavolinë dhe karrige për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar madhorë meshkuj. Dhoma e shoqërimit nuk kishte sistem ngohjeje. Në rastet kur në Komisariat shoqëroheshin femra dhe të mitur, ata mbaheshin në zyrat e punës deri sa mbaronin procedurat e verifikimit dhe të pyetjes së tyre. Në korridorin e godinës, afër ambientit të shoqërimit, kishte një tualet, i cili përdorej nga të shoqëruarit.

Në këtë Komisariat përveç ambienteve të hyrjes dhe ambienteve të pritjes së qytetarëve ende nuk ishte instaluar sistemi i monitorimit me kamera për mbajtjen në vëzhgim të korridorit dhe ambientit të shoqërimit.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte persona të shoqëruar.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Pukë nuk kishte ambiente të sigurisë dhe personat e arrestuar/ndaluar dërgoheshin në dhomat e sigurisë të Komisariatit të Policisë Shkodër.

Regjistri i personave të shoqëruar, ndaluar/arrêtuar si dhe trajtimi i të shoqëruarve, ndaluarve/arrêtuarve gjatë veprimeve që kryen policia

Gjatë inspektimit u konstatua se në Komisariatin e Policisë Pukë, “Regjistri i evidentimit të të dhënavë për personat e shoqëruar” ishte i tipit “Model nr. 1” konform Aktit për procedurat standarde: “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin Nr.306, datë 31.03.2016 të Drejtoret të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar.

Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të Ligjit Nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit” regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit. Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se: Koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi të shtetasve ishte e ndryshme nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrat ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë

Në këtë Komisariat kishte regjistër për personat e ndaluar/arrêtuar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e ndalimeve dhe arrestimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cilës ishte i sekretuar. Nga verifikimi i këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve che të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përpunhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisariat gjithashtu kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse

parashikohet në Nenin 115 të Ligjit Nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, por nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë.

Ambientet e intervistimit

Në Komisariatin e Policisë Pukë oficerët e policisë gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e punës së tyre. Këto zyra nuk ishin të monitoruara dhe ndërkojë në këtë organ nuk kishte ambiente të veçanta hetimi të monitoruara me kamera gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore.

Avokati i Popullit, duke iu referuar standardeve ndërkombe, e konsideron proçesin e monitorimit filmik një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e policisë së shtetit.²

Nga monitorimi që u bë në disa prej zyrave të punonjësve të policisë, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Nga pyetja e punonjësve të policisë rezultoi se në rastet kur të ndaluarit/arrêtuarit madhorë të cilët nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej mbrojtja me avokat.

Në rastet kur të ndaluarit/arrêtuarit ishin të mitur, veprimet procedurale kryheshin në praninë e detyrueshme të avokatit mbrojtës të caktuar kryesisht dhe të psikologut. Avokatët siguroheshin nga lista e avokatëve të dërguar nga organi i prokurorisë. Ndërsa psikologu sigurohej në bashkëpunim me shkollat e mesme të qytetit të Pukës.

Ndërkojë u konstatua se në këtë Komisariat zbatohej detyrimi ligjor i parashikuar në Nenin 109/5 dhe 122/5 të Ligjit Nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të Aktit të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse³.

Cjatë inspektimit u konstatua se në korridoret e godinës dhe të ambientit të shoqërimit, si dhe në dhomën e shoqërimit të këtij Komisariati ishin afishuar postera me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar në organin e policisë dhe të personave të ndaluar/arrêtuar.

Për sa më sipër dhe me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekondime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe

² “Një sistem i monitorimit të vazduheshmë i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kerkohet që të regjistrohen në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkësë të bërë nga i ndaluar gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

³ Ligji nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”

lirive të njeriut nga administrata publike” dhe në bazë të nenit 21/b të Ligjit Nr.8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”,

REKOMANDOJME :

1. Marrjen e masave të menjëhershme për ndërtimin e ambienteve të shoqërimit sipas kritereve të parashikuara në procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr.306, datë 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, duke krijuar ambiente të përshtatshme, dinjitoze, të pajisura me orenditë e nevojshme për qëndrim, të ndara më vete për femra, meshkuj dhe të mitur.
2. Marrjen e masave të nevojshme për krijimin e zyrave të përshtatëshme ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyre, në korridoret e tyre si dhe në korridorin e ambientit të shoqërimit.
3. Marrjen e masave të nevojshme nga ana e Komisariatit Pukë për planifikimin dhe hartimin dhe një plani masash administrative dhe financiare në përbushje të rekomandimeve të përsëritura ndër vite të Avokatit të Popullit.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemë në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONER

ERMONELA XHAFA

Konc.& Dak. Alfred Koçobashi
Besnik Deda
Genci Térpo

